[2019] 1 ਐੱਸ.ਸੀ.ਆਰ.1074

ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦਾ ਰਾਜ

ਬਨਾਮ

ਕਾਨ੍ਹਾ @ ਓਮਪ੍ਰਕਾਸ਼

(2018 ਦੀ ਫੌਜਦਾਰੀ ਅਪੀਲ ਨੰ. 1589)

04 ਫਰਵਰੀ, 2019

[ਡਾ. ਧਨੰਜਯਾ ਵਾਈ ਚੰਦਰਚੂੜ

ਅਤੇ ਐਮ.ਆਰ. ਸ਼ਾਹ, ਜੇ.ਜੇ.]

ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ, 1860-ਉਪ ਧਾਰਾ 307 ਅਤੇ 324-ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਤਬਦੀਲੀ ਅਧੀਨ/ਧਾਰਾ 307 ਤੋਂ ਧਾਰਾ324-ਜਦੋਂ ਉਲਟ - ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਦੋ ਧਿਰਾਂ ਦਰਮਿਆਨ ਝਗੜਾ ਹੋਇਆ ਸੀ। - ਇੱਕ 'ਡੀਐਸ' ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਾ, ਉਸ ਨੂੰ ਅੱਗ-ਬੰਦੂਕ ਨਾਲ ਗੋਲੀ ਮਾਰ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਸੱਜੀ ਪੱਟ 'ਤੇ ਖੂਨ ਵਹਿਣ ਦੀਆਂ ਸੱਟਾਂ ਲੱਗੀਆਂ-ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਯੂ/ਐਸ 307, ਆਈਪੀਸੀ-ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਉਸ ਯੂ/ਐਸ 307 ਤੋਂ ਐਸ. 324 ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ, ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ- ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ - ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ: ਸਬੂਤ ਇਹ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸੱਟਾਂ ਇੱਕ ਹਥਿਆਰ ਕਾਰਨ ਲੱਗੀਆਂ ਸਨ -ਜ਼ਖ਼ਮਾਂ ਦੀ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਜ਼ਖਮੀਆਂ ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਾਰ ਗੋਲੀਬਾਰੀ ਕੀਤੀ, ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੁਆਰਾ ਸੱਟ ਲੱਗੀ ਹੈ, ਕਾਫ਼ੀ ਸਾਬਤ ਹੋਇਆ ਹੈ - ਗੰਭੀਰ ਜਾਂ ਜਾਨਲੇਵਾ ਸੱਟ ਦਾ ਸਬੂਤ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਲਾਜ਼ਮੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। 307,

ਆਈ. ਪੀ. ਸੀ.-ਗੰਭੀਰ ਜਾਂ ਜਾਨਲੇਵਾ ਸੱਟ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਫੋਰੈਂਸਿਕ ਸਬੂਤ ਦੀ ਘਾਟ ਇਹ ਮੰਨਣ ਦਾ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਕਿ ਧਾਰਾ307, ਆਈ. ਪੀ. ਸੀ. ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੈ - ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਸੱਟਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਗਿਆਰਾਂ ਪੰਕਚਰ ਹੋਏ ਜ਼ਖ਼ਮ ਸਨ-ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਹਥਿਆਰ ਇੱਕ ਬੰਦੂਕ ਸੀ-11 ਪੰਕਚਰ ਅਤੇ ਖੂਨ ਵਹਿਣ ਦੇ ਜ਼ਖ਼ਮਾਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਅੱਗ ਦੀ ਬਾਂਹ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਛੱਡਦੀ ਕਿ ਕਤਲ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਸੀ -ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਆਈਪੀਸੀ ਦਾ ਦੂਜਾ ਹਿੱਸਾ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਖਿੱਚਿਆ ਗਿਆ ਹੈ-ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਪਦਾਰਥਕ ਹਿੱਸਿਆਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਗਾੜ ਤੋਂ ਪੀੜ੍ਹਤ ਹੈ-ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਅਧੀਨ/ਧਾਰਾ307, ਆਈਪੀਸੀ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ.

ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਪੀਲ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ

ਹੋਲਡਃ 1.1 ਸਬੂਤ ਇਹ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸੱਟਾਂ ਇੱਕ ਹਥਿਆਰ ਕਾਰਨ ਲੱਗੀਆਂ ਸਨ। ਜ਼ਖ਼ਮਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਜ਼ਖਮੀਆਂ ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਾਰ ਗੋਲੀਬਾਰੀ ਕੀਤੀ। ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੁਆਰਾ ਸੱਟ ਲੱਗੀ ਹੈ, ਕਾਫ਼ੀ ਸਾਬਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਗੰਭੀਰ ਜਾਂ ਜਾਨਲੇਵਾ ਸੱਟ ਦਾ ਸਬੂਤ ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 307 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਲਾਜ਼ਮੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਗੰਭੀਰ ਜਾਂ ਜਾਨਲੇਵਾ ਸੱਟ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਫੋਰੈਂਸਿਕ ਸਬੂਤ ਦੀ ਘਾਟ ਇਹ ਮੰਨਣ ਦਾ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਕਿ ਧਾਰਾ 307 ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਦਾ ਪਤਾ ਅਸਲ ਸੱਟ, ਜੇ ਕੋਈ ਹੈ, ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਤੋਂ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।ਹੋਰ ਚੀਜ਼ਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਵਰਤੇ ਗਏ ਹਥਿਆਰ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸੱਟਾਂ ਦੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨੂੰ ਇਰਾਦੇ ਦਾ ਅਨੁਮਾਨ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 11,16][1080-ਡੀ; 1081-ਡੀ-ਈ]

1.2 ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਸੱਟਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਗਿਆਰਾਂ ਜ਼ਖ਼ਮ ਸਨ. ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਹਥਿਆਰ ਇੱਕ ਬੰਦੂਕ ਸੀ। 11 ਪੰਕਚਰ ਅਤੇ ਖੂਨ ਵਹਿਣ ਦੇ ਜ਼ਖ਼ਮਾਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਅੱਗ ਦੀ ਬਾਂਹ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਇਸ ਗੱਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਛੱਡਦੀ ਕਿ ਕਤਲ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 307 ਦਾ ਦੂਜਾ ਭਾਗ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਪਦਾਰਥਕ ਹਿੱਸਿਆਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਗਾੜ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 307 ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਜਾਣ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 17,18][1082-ਸੀ-ਡੀ]

ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਬਲਰਾਮ ਬਾਮਾ ਪਾਟਿਲ (1983) 2 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 28; ਸਟੇਟ ਆਫ਼ ਐਮ. ਪੀ. ਬਨਾਮ ਸਲੀਮ (2005) 5 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 554: [2005] 1 ਪੂਰਕ. ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 562; ਜਾਗ ਰਾਮ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ

(2015) 11 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 366: [2015] 11 ਐੱਸ. ਸੀ. ਆਰ. 1004; ਪਾਸੁਪੁਲੇਟੀ ਸ਼ਿਵ ਰਾਮਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਰਾਓ ਬਨਾਮ ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ

(2014) 5 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 369: [2014] 1 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 1139-'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ

(1983) 2 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ 28	'ਤੇ ਭਰੋਸਾ	ਪੈਰਾ 11
[2005] 1 ਸਪਲਾਈ. ਐੱਸਸੀਆਰ 562	'ਤੇ ਭਰੋਸਾ	ਪੈਰਾ 11
[2015] 11 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 1004	'ਤੇ ਭਰੋਸਾ	ਪੈਰਾ 11

[2014] 1 ਐਸਸੀਆਰ 1139 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਪੈਰਾ 16

ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨਿਆਂਇਕ ਫੈਸਲਾਃ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨੰ. 2018 ਦੇ 1589.

ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਮਿਤੀ 02.12.2011 ਤੋਂ, ਗਵਾਲੀਅਰ ਵਿਖੇ ਬੈਂਚ ਨੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨੰ. 2004 ਦਾ 830

ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਬਾਂਸੁਰੀ ਸਵਰਾਜ, ਰਘੁਨਾਥ ਸੇਤੁਪਤੀ, ਗਗਨ ਨਾਰੰਗ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਅਰਸ਼ੀਆ ਘੋਸ਼, ਬੀ.ਐਨ. ਦੂਬੇ, ਮੁਕੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ, ਸੰਤਨੂ ਸਿੰਘ,

ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸਵਰੂਪਮਾ ਚਤੁਰਵੇਦੀ, ਐਡ. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ।

ਪ੍ਰਸ਼ਾਂਤ ਸ਼ੁਕਲਾ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਅਨੁਸ਼੍ਰੀ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਦਿਗੰਤ ਕੱਲੋਲ ਦਿਓ, ਅਕਸ਼ੈ ਕੁਮਾਰ, ਪਸ਼ੂਪਤੀ ਨਾਥ ਰਾਜ਼ਦਾਨ, ਵਕੀਲ। ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ.

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ

ਡਾ. ਧਨੰਜੈ ਵਾਈ ਚੰਦਰਚੂੜ, ਜੇ. 1. ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮੁਆਫ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

2. ਇਹ ਅਪੀਲ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ 2 ਦਸੰਬਰ 2011 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇਸ ਦੇ ਗਵਾਲੀਅਰ ਬੈਂਚ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 307 ਤਹਿਤ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 324 ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਚਾਲੀ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਕੈਦ ਅਤੇ 3,000 ਰੁਪਏ ਦੇ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ।

3. ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, 8 ਅਕਤੂਬਰ 2003 ਨੂੰ ਦੋ ਧਿਰਾਂ ਦਰਮਿਆਨ ਝਗੜਾ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਦਸ਼ਰਥ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਉਸ ਨੂੰ ਗੋਲੀ ਮਾਰ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਸੱਜੀ

ਪੱਟ 'ਤੇ ਖੂਨ ਵਹਿਣ ਦੀਆਂ ਸੱਟਾਂ ਲੱਗੀਆਂ। ਦਸ਼ਰਥ ਸਿੰਘ ਦੇ ਭਰਾ ਨੇ ਉਸੇ ਦਿਨ ਗਵਾਲੀਅਰ ਥਾਣੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰਵਾਈ। ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇੱਕ ਪ੍ਰੇਮ ਵਿਆਹ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਦਰਮਿਆਨ ਵੈਰ ਸੀ ਜਿਸ ਦਾ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੇ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਇੱਕ ਡਿਸਕ ਕੇਬਲ ਕੁਨੈਕਸ਼ਨ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਵਿਵਾਦ ਸੀ। ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਦੋਸ਼ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਘਾਤਕ ਹਥਿਆਰਾਂ ਨਾਲ ਲੈਸ ਹੋ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜ਼ਖਮੀਆਂ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਦੇ ਸਾਂਝੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਇੱਕ ਗੈਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਇਕੱਠ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 147,307,149 ਅਤੇ 323 ਤਹਿਤ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੂੰ ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 307 ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਕੈਦ ਅਤੇ 1000 ਰੁਪਏ ਦੇ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ। ਸੱਤ ਹੋਰ ਸਹਿ-ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਲਗਾਏ ਗਏ ਸਾਰੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

4. ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ।

ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 307 ਤੋਂ ਬਦਲ ਕੇ ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 324 ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਚਾਲੀ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ, ਜੋ ਉਸ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਝੱਲਣੀ ਪਈ ਸੀ, ਅਤੇ 3,000 ਰੁਪਏ ਦਾ ਜੁਰਮਾਨਾ ਕੀਤਾ।

5. ਰਾਜ ਨੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਰਾਹੀਂ ਇਸ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

6. ਅਸੀਂ ਰਾਜ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ ਹੈ।

7. ਰਾਜ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਕੀਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗਲਤ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ' ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਡਾ. ਪੀ ਕੇ ਮਿਸ਼ਰਾ ਵੱਲੋਂ ਜ਼ਖਮੀਆਂ ਦੇ ਸਰੀਰ 'ਤੇ 0.4 x 0.5

ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ 0.4 x 0.6 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ ਤੱਕ ਦੇ ਅਕਾਰ ਦੇ 11 ਪੰਕਚਰਡ ਜ਼ਖ਼ਮ ਪਾਏ ਗਏ। (ਪੀ.ਡਬਲਿਊ1). ਇਹ ਸੱਟਾਂ ਮੈਡੀਕਲ ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਛੇ ਘੰਟੇ ਪਹਿਲਾਂ ਬੰਦੂਕ ਕਾਰਨ ਲੱਗੀਆਂ ਦੱਸੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਰਾਜ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਆਪਣੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮੌਜੂਦ ਸਬੂਤਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੀ ਹੈ। ਸੱਟਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਹਥਿਆਰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਤਲ ਕਰਨ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਹੋਈ ਸੱਟ ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 307 ਦੇ ਤੱਤਾਂ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਅਪੀਲ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ।

8. ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੇ ਸਬੂਤ ਵਿੱਚ ਸੱਟਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਨਾ ਤਾਂ ਡਾ. ਪੀ. ਕੇ. ਮਿਸ਼ਰਾ (ਪੀਡਬਲਯੂ 1) ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਡਾ. ਅਮਰ ਮੁਕੁੰਦ ਤਿਵਾੜੀ (ਪੀਡਬਲਯੂ 2) ਨੇ ਸੱਟਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਬਾਰੇ ਆਪਣੀ ਰਾਏ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਦਸ਼ਰਥ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਲੱਗੀਆਂ ਸੱਟਾਂ ਗੰਭੀਰ ਸਨ ਜਾਂ ਜਾਨ ਨੂੰ ਖ਼ਤਰਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸਧਾਰਣ ਸੱਟਾਂ ਹਨ। ਇਹ ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਸੱਟਾਂ ਗੋਲੀ ਚਲਾਉਣ ਦੇ ਸਾਧਨ ਕਾਰਨ ਲੱਗੀਆਂ ਸਨ, ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਅਪਰਾਧ ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 307 ਦੀ ਬਜਾਏ ਧਾਰਾ 324 ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਵੇਗਾ।

9. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੀ ਇਸ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਕਿ ਸੱਟਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਸੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਗੱਲ ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਕਿ ਸੱਟਾਂ ਗੰਭੀਰ ਜਾਂ ਜੀਵਨ ਲਈ ਖਤਰਨਾਕ ਸਨ, ਉਹ ਸਧਾਰਣ ਸੁਭਾਅ ਦੀਆਂ ਸਨ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਅਪਰਾਧ ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 307 ਦੀ ਬਜਾਏ ਧਾਰਾ 324 ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਵੇਗਾ।

10. ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 307 ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈਃ

"307.ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਤਲ ਕਰਨ ਲਈ.

ਜਿਹੜਾ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਇਸ ਇਰਾਦੇ ਜਾਂ ਗਿਆਨ ਨਾਲ ਕੋਈ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਕਿ, ਜੇ ਉਸ ਕੰਮ ਨਾਲ ਮੌਤ ਹੋਈ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਕਤਲ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਹੋਵੇਗਾ, ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਰਣਨ ਦੀ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜੋ ਦਸ ਸਾਲ ਤੱਕ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਜੁਰਮਾਨਾ ਵੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ; ਅਤੇ ਜੇ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਕੰਮ ਨਾਲ ਸੱਟ ਲੱਗੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਪਰਾਧੀ ਜਾਂ ਤਾਂ ਉਮਰ ਕੈਦ, ਜਾਂ ਅਜਿਹੀ ਸਜ਼ਾ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਉਮਰ ਕੈਦ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਦੀਆਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ।ਜਦੋਂ ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਉਮਰ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸੱਟ ਲੱਗੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ

(ਓ) ਉਸ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਜ਼ੈੱਡ 'ਤੇ ਗੋਲੀ ਚਲਾਉਣਾ, ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਜੇ ਮੌਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਏ ਕਤਲ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਏ ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਯੋਗ ਹੈ।

(ਅ) ਏ, ਇੱਕ ਕੋਮਲ ਸਾਲ ਦੇ ਬੱਚੇ ਦੀ ਮੌਤ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਨ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ, ਇਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਮਾਰੂਥਲ ਜਗ੍ਹਾ ਵਿੱਚ ਬੇਨਕਾਬ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਏ ਨੇ ਇਸ ਸੈਕਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਬੱਚੇ ਦੀ ਮੌਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

(ਏ) ਏ, ਜ਼ੈਡ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ, ਇੱਕ ਬੰਦੂਕ ਖਰੀਦਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਲੋਡ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਏ ਨੇ ਹਾਲੇ ਤੱਕ ਅਪਰਾਧ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਜ਼ੈੱਡ ਉੱਤੇ ਬੰਦੂਕ ਚਲਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਸੈਕਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਅਤੇ, ਜੇ ਅਜਿਹੀ ਗੋਲੀਬਾਰੀ ਨਾਲ ਉਹ ਜ਼ੈੱਡ ਨੂੰ ਜ਼ਖਮੀ ਕਰਦਾ

ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਇਸ ਸੈਕਸ਼ਨ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਪੈਰੇ ਦੇ ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਹਿੱਸੇ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸਜ਼ਾ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੈ।

(ਸ) ਏ, ਜ਼ਹਿਰ ਨਾਲ ਜ਼ੈੱਡ ਦਾ ਕਤਲ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ, ਜ਼ਹਿਰ ਖਰੀਦਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਭੋਜਨ ਨਾਲ ਮਿਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਏ ਦੀ ਸਾਂਭ ਸੰਭਾਲ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ; ਏ ਨੇ ਅਜੇ ਤੱਕ ਇਸ ਸੈਕਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਅਪਰਾਧ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਏ ਭੋਜਨ ਨੂੰ ਜ਼ੈੱਡ ਦੀ ਮੇਜ਼ ਉੱਤੇ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਜ਼ੈੱਡ ਦੇ ਨੌਕਰਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਨੂੰ ਜ਼ੈੱਡ ਦੀ ਮੇਜ਼ ਉੱਤੇ ਰੱਖਣ ਲਈ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਏ ਨੇ ਇਸ ਸੈਕਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਧਾਰਾ 307 ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਹਿੱਸਾ "ਅਜਿਹੇ ਇਰਾਦੇ ਜਾਂ ਗਿਆਨ ਨਾਲ ਇੱਕ ਕਾਰਜ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਜੇ ਉਹ ਉਸ ਕਾਰਜ ਦੁਆਰਾ ਮੌਤ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਕਤਲ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਹੋਵੇਗਾ"। ਧਾਰਾ 307 ਦਾ ਦੂਜਾ ਹਿੱਸਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਭਾਰੀ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਅਜਿਹੇ 'ਕੰਮ' ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਵਿੱਚ ਹੋਈ 'ਸੱਟ' ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ।

11. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਕਈ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੇ ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 307 ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਬਲਰਾਮ ਬਾਮਾ ਪਾਟਿਲ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਆਮ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਮੌਤ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਨ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਸਰੀਰਕ ਸੱਟ ਲੱਗੀ ਹੋਵੇਃ

"9... ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਣ ਲਈ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਮੌਤ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਨ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਸਰੀਰਕ ਸੱਟ ਲੱਗੀ ਹੋਵੇ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਹੋਈ ਸੱਟ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਕਸਰ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਬਾਰੇ ਕਿਸੇ ਨਤੀਜੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਵਿੱਚ ਕਾਫ਼ੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ

---

[1] (1983) 2 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 28

ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਹੋਰ ਹਾਲਤਾਂ ਤੋਂ ਵੀ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਕੁਝ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਅਸਲ ਜ਼ਖ਼ਮਾਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਵੀ ਪਤਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸੈਕਸ਼ਨ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਕਿਸੇ ਕੰਮ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ, ਜੇ ਕੋਈ ਹੋਵੇ, ਵਿਚਕਾਰ ਫਰਕ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਹਮਲਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੰਮ ਦਾ ਕੋਈ ਨਤੀਜਾ ਨਹੀਂ ਨਿਕਲ ਸਕਦਾ, ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲੇ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਹਮਲੇ ਦੇ ਪੀੜਤ ਨੂੰ ਹੋਈ ਸੱਟ ਆਮ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਹਮਲਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਮੌਤ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣ ਜਾਵੇ। ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਹ ਵੇਖਣਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਐਕਟ, ਇਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ, ਇਰਾਦੇ ਜਾਂ ਗਿਆਨ ਨਾਲ ਅਤੇ ਇਸ ਸੈਕਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਪਰਾਧੀ ਬਣਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਕਾਰਜ ਹੋਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਕਾਫ਼ੀ ਹੈ, ਜੇ ਇਸ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਇਰਾਦਾ ਅਤੇ ਕੋਈ ਖੁੱਲ੍ਹ ਕੇ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ)

ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਬਾਅਦ ਦੇ ਬੈਂਚ ਆਏ। ਐੱਮ. ਪੀ. ਬਨਾਮ ਸਲੀਮ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆਃ

"13. ਇਹ ਧਾਰਾ 307 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਣ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਹੈ ਜੇਕਰ ਇਸ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਇਰਾਦਾ ਅਤੇ ਕੋਈ ਸਪਸ਼ਟ ਕੰਮ ਮੌਜੂਦ ਹੈ। ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਮੌਤ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਨ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਸਰੀਰਕ ਸੱਟ ਲੱਗੀ ਹੋਵੇ। ਇਹ ਸੈਕਸ਼ਨ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਕੰਮ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ, ਜੇ ਕੋਈ ਹੋਵੇ, ਵਿਚਕਾਰ ਫਰਕ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਹ ਦੇਖਣਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਕੀ ਐਕਟ, ਇਸ ਦੇ

---

[2] (2005) 5 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 554

(2015) 11 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 366

ਨਤੀਜੇ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ, ਇਰਾਦੇ ਜਾਂ ਗਿਆਨ ਨਾਲ ਅਤੇ ਸੈਕਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਆਈ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 307 ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਲਈ ਬਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਪੀੜ੍ਹਤ ਨੂੰ ਮਾਮੂਲੀ ਸੱਟ ਲੱਗੀ ਸੀ।

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ)

ਜਾਗ ਰਾਮ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਧਾਰਾ 307 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧ ਨੂੰ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਮੌਤ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਨ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਇੱਕ ਘਾਤਕ ਸੱਟ ਲੱਗੀ ਹੋਵੇਃ

"12. ਆਈ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 307 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਜਾਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ, ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਨੂੰ (1) ਕਤਲ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ; ਅਤੇ (2) ਦੋਸ਼ੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕੰਮ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ 'ਤੇ ਬੋਝ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੇ ਗਵਾਹ ਦੀ ਹੱਤਿਆ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਕੀ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਕਤਲ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਸੀ, ਇਹ ਹਰੇਕ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰੇਗਾ। ਆਈ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 307 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਣ ਲਈ, ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਮੌਤ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਨ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਘਾਤਕ ਸੱਟ ਲੱਗੀ ਹੋਵੇ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਹੋਈ ਸੱਟ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਬਾਰੇ ਇੱਕ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਣ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਹੋਰ ਹਾਲਤਾਂ ਤੋਂ ਵੀ ਦਰਸਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਦੋਸ਼ੀ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਵਰਤੇ ਗਏ ਹਥਿਆਰ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ, ਘਟਨਾ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੋਸ਼ੀ ਦੁਆਰਾ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦਾਂ, ਦੋਸ਼ੀ ਦਾ ਉਦੇਸ਼, ਸਰੀਰ ਦੇ ਉਹ ਹਿੱਸੇ ਜਿੱਥੇ ਸੱਟ ਲੱਗੀ ਸੀ ਅਤੇ ਸੱਟ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸੱਟਾਂ ਦੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਆਦਿ ਵਰਗੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਤੋਂ ਇਕੱਠਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲੇ ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਗੰਭੀਰ ਜਾਂ ਜਾਨਲੇਵਾ ਸੱਟ ਦਾ ਸਬੂਤ ਦੰਡ

ਸੰਹਿਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 307 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਲਾਜ਼ਮੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਦਾ ਪਤਾ ਅਸਲ ਸੱਟ, ਜੇ ਕੋਈ ਹੈ, ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਤੋਂ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹੋਰ ਚੀਜ਼ਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਵਰਤੇ ਗਏ ਹਥਿਆਰ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸੱਟਾਂ ਦੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨੂੰ ਇਰਾਦੇ ਦਾ ਅਨੁਮਾਨ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

12. ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ ਉੱਤੇ ਆਪਣੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ। ਪੀਡਬਲਯੂ 1, ਡਾ. ਪੀਕੇ ਮਿਸ਼ਰਾ ਨੇ 8 ਅਕਤੂਬਰ 2003 ਨੂੰ ਜ਼ਖਮੀਆਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ 0.4 x 0.5 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ 0.4 x 0.6 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ ਤੱਕ ਦੇ ਅਕਾਰ ਦੇ 11 ਪੰਕਚਰ ਜ਼ਖ਼ਮ ਪਾਏ ਸਨ। ਸੱਟਾਂ ਤੋਂ ਖੂਨ ਵਹਿ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਪਰ ਕੋਈ ਕਾਲਾਪਨ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਸੀ।ਉਸ ਨੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਜ਼ਖ਼ਮ ਅੱਗ ਦੀ ਬਾਂਹ ਕਾਰਨ ਹੋਏ ਸਨ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਛੇ ਘੰਟੇ ਪਹਿਲਾਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਗਵਾਹ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸੱਟਾਂ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਐਕਸ-ਰੇ ਰਿਪੋਰਟ ਅਤੇ ਵਾਰਡ ਡਾਕਟਰ ਦੀ ਮਾਹਰ ਰਾਏ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੀ ਹੈ।ਰੇਡੀਓਲੋਜਿਸਟ (ਪੀਡਬਲਯੂ 2) ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਧਾਤੂ ਘਣਤਾ ਦੇ ਕਈ ਛੋਟੇ ਗੋਲ ਰੇਡੀਓ ਪੈੱਕ ਸ਼ੈਡੋ ਦੇਖੇ ਸਨ। ਇਹ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੀਆਂ ਸੱਟਾਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਹੈ।

13. ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ, ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਸਿੱਟੇ' ਤੇ ਪਹੁੰਚੀ ਕਿ ਸੱਟਾਂ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੁਆਰਾ ਲੱਗੀਆਂ ਸਨ। ਦਸ਼ਰਥ ਸਿੰਘ (ਪੀਡਬਲਯੂ11) ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦੇਸੀ ਰਾਈਫਲ ਨਾਲ ਸੱਜੀ ਪੱਟ ਵਿੱਚ ਗੋਲੀ ਮਾਰ ਦਿੱਤੀ। ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ (ਪੀਡਬਲਯੂ 12) ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਪੀਡਬਲਯੂ 11 'ਤੇ ਗੋਲੀਬਾਰੀ ਕੀਤੀ। ਅੱਖਾਂ ਦੇ ਸਬੂਤ ਠੋਸ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਮੈਡੀਕਲ ਸਬੂਤ ਦੁਆਰਾ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

14. ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ' ਤੇ, ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਦੂਜੇ ਦੋਸ਼ੀ ਦਾ ਦਸ਼ਰਥ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਸੱਟ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਜਾਂ ਮੌਤ ਦੇ ਘਾਟ ਉਤਾਰਨ ਦਾ ਸਾਂਝਾ ਇਰਾਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਹਿ-ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

15. ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਪੀਡਬਲਯੂ 4, ਪੀਡਬਲਯੂ 8 ਅਤੇ ਪੀਡਬਲਯੂ 13, ਜੋ ਘਟਨਾ ਵਾਲੀ ਥਾਂ ਦੇ ਨੇੜੇ ਮੌਜੂਦ ਸਨ, ਨੂੰ ਸੱਟਾਂ ਲੱਗੀਆਂ ਸਨ। ਚਸ਼ਮਦੀਦਾਂ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗੋਲੀਆਂ ਲੱਗੀਆਂ ਸਨ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਕਿ ਇਹ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਕਤ ਘਟਨਾ ਦੀ ਮਿਤੀ, ਸਮੇਂ ਅਤੇ ਸਥਾਨ 'ਤੇ, ਇੱਕ ਫਾਇਰ ਆਰਮ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਪਰੋਕਤ ਗਵਾਹਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਗੋਲੀਆਂ ਲੱਗੀਆਂ ਸਨ।ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੁਆਰਾ ਚਲਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਗੋਲੀਆਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜ਼ਖਮੀ ਦਸ਼ਰਥ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਲੱਗੀਆਂ ਸਨ।ਜ਼ਖਮੀ ਦਸ਼ਰਥ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦਾ ਘਰ ਘਟਨਾ ਵਾਲੀ ਥਾਂ ਤੋਂ 40-50 ਮੀਟਰ ਦੀ ਦੂਰੀ 'ਤੇ ਸੀ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਜੇ ਇੰਨੀ ਦੂਰੀ 'ਤੇ ਗੋਲੀ ਚਲਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਗੋਲੀ ਖਿੰਡ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਆਸ ਪਾਸ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਲੱਗ ਸਕਦੀ ਹੈ।ਕੇਬਲ ਡਿਸਕਾਂ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਧਿਰਾਂ ਦਰਮਿਆਨ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਵਿਵਾਦ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਝਗੜਾ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੋਏ ਝਗੜੇ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਦਸ਼ਰਥ ਸਿੰਘ ਉੱਤੇ ਗੋਲੀ ਚਲਾ ਦਿੱਤੀ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਹ ਜ਼ਖਮੀ ਹੋ ਗਿਆ।

16. ਸਬੂਤ ਇਹ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸੱਟਾਂ ਇੱਕ ਹਥਿਆਰ ਕਾਰਨ ਲੱਗੀਆਂ ਸਨ। ਜ਼ਖ਼ਮਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਜ਼ਖਮੀਆਂ ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਾਰ ਗੋਲੀਬਾਰੀ ਕੀਤੀ। ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੁਆਰਾ ਸੱਟ ਲੱਗੀ ਹੈ, ਕਾਫ਼ੀ ਸਾਬਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਗੰਭੀਰ ਜਾਂ ਜਾਨਲੇਵਾ ਸੱਟ ਨੂੰ ਸਾਬਤ

---

[3] (2014) 5 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 369

ਕਰਨ ਲਈ ਫੋਰੈਂਸਿਕ ਸਬੂਤ ਦੀ ਘਾਟ ਇਹ ਮੰਨਣ ਦਾ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਕਿ ਧਾਰਾ 307 ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਇਸ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਦੋ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਨੇ ਪਾਸੁਪੁਲੇਤੀ ਸ਼ਿਵ ਰਾਮਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਰਾਓ ਬਨਾਮ ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਹੈਃ

"18. ਇਸ ਦਲੀਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਮੈਡੀਕਲ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਬਿਆਨ ਕਿ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਕੋਈ ਖ਼ਤਰਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਗਲਾ ਘੁੱਟਣ ਕਾਰਨ ਥਾਈਰੋਇਡ ਦੀ ਹੱਡੀ ਦਾ ਵਿਸਥਾਪਨ ਜਾਂ ਫਟਣਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਜਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੰਮ ਮੌਤ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣੇਗਾ। ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਸੈਕਸ਼ਨ ਦੇ ਦੂਜੇ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਐਕਟ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਸੱਟ ਲੱਗੀ 5 ਜੋ ਕਿ 34 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ × 0.5 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ ਦਾ ਲਿਗੇਚਰ ਮਾਰਕ ਹੈ. ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਈ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 307 ਉਮਰ ਕੈਦ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜੇ ਐਕਟ "ਸੱਟ" ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਸੱਟ ਗੰਭੀਰ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਹੱਦ ਤੱਕ ਹੋਵੇ।ਮੌਤ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਪੀੜ੍ਹਤ ਦੀ ਗਰਦਨ ਦੁਆਲੇ ਟੈਲੀਫੋਨ ਦੀ ਤਾਰ ਸੁੱਟਣ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮਰਨ ਲਈ ਕਹਿਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਦਾ ਗਲਾ ਘੁੱਟ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਾਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇਸ ਦਲੀਲ ਵਿੱਚ ਵੀ ਕੋਈ ਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ ਕਿ ਮੌਤ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਨ ਦਾ ਕੋਈ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਪੀੜ੍ਹਤ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਹਥਿਆਰਾਂ ਨਾਲ ਲੈਸ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਲੋਕ ਆਮ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਥਮਸ ਅਪ ਬੋਤਲ ਅਤੇ ਇੱਕ ਟੈਲੀਫੋਨ ਤਾਰ ਨੂੰ ਹਥਿਆਰਾਂ ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਕਿ ਪੀੜ੍ਹਤ ਨੇ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਨਾਲ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਕੋਲ ਕੋਈ ਹਥਿਆਰ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਉਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। (ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ)

17. ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਸੱਟਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਗਿਆਰਾਂ ਪੰਕਚਰ ਹੋਏ ਜ਼ਖ਼ਮ ਸਨ। ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਹਥਿਆਰ ਇੱਕ ਬੰਦੂਕ ਸੀ। ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸੰਕੇਤ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਕਤਲ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਸੀ। 11 ਪੰਕਚਰ ਅਤੇ ਖ਼ੂਨ ਵਹਿਣ ਦੇ ਜ਼ਖ਼ਮਾਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਅੱਗ ਦੀ ਬਾਂਹ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਇਸ ਗੱਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਛੱਡਦੀ ਕਿ ਕਤਲ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 307 ਦਾ ਦੂਜਾ ਭਾਗ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਪਦਾਰਥਕ ਹਿੱਸਿਆਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਗਾੜ ਤੋਂ ਪੀੜ੍ਹਤ ਹੈ।

18. ਇਸ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 307 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਜਾਣ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ 3 ਸਾਲ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਕੈਦ ਅਤੇ 1000 ਰੁਪਏ ਦੇ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਅਪੀਲ, ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਹੈ।ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਸਜ਼ਾ ਕੱਟਣ ਲਈ ਤੁਰੰਤ ਆਤਮ ਸਮਰਪਣ ਕਰੇਗਾ। ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਰਜਿਸਟਰੀ ਦੁਆਰਾ ਪਾਲਣਾ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਬੰਧਤ ਚੀਫ਼ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੂੰ ਭੇਜੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਦਿਵਿਆ ਪਾਂਡੇ ਅਪੀਲ ਮਨਜ਼ੂਰ ਹੋ ਗਈ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Tarun Mehra

Advocate